

ALLMÄNNA UPPLYSNINGAR

Påföljd

Överträdelse av skyddsbestämmelserna kan medföra ansvar enligt 29 kap 8 § miljöbalken (1998:808).

Hänsynsregler

I miljöbalkens 2 kap finns allmänna hänsynsregler som bl.a. innebär att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidtar en åtgärd ska skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till åtgärdens eller verksamhetens art och omfattning för att skydda hälsa och miljö mot skada och olägenhet. Dessutom ska densamma utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Detta innebär att om en yt- eller grundvattentillgång utnyttjas eller kan antas komma att utnyttjas för vattentäkt, är alla som vill bedriva sådan verksamhet eller vidtaga sådana åtgärder i vatten eller på land som kan skada vattentillgången skyldiga att skaffa sig tillräckliga kunskaper och vidta de skyddsåtgärder, tåla de begränsningar av verksamheten och iaktta de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan fordras för att förebygga eller avhjälpa skadan.

Anmälan om olyckshändelse

Olyckshändelser, spill eller läckage, som utgör risk för vattenförorening, ska omedelbart anmälas av den som orsakat tillbudet eller fått kännedom om tillbudet. Detta framgår av 38-39 §§ räddningstjänstlagen och 70 § räddningstjänstförordningen. Anmälan ska göras till den kommunala räddningstjänsten via SOS Alarm **tel.112**, miljö- och hälsoskyddsförvaltningen samt vattentäktens huvudman.

Norsborgs och Lovö vattenverk: Stockholm Vatten AB
Görvelns vattenverk: Norrvatten
Skytteholms vattenverk: Ekerö kommun

Beredskap

Beredskapsplan för sanering vid akut föroreningsrisk bör upprättas av Vattentäkternas huvudmän senast två år efter det att dessa föreskrifter fastställts.

Ersättning

Eventuell ersättning för intrång i pågående markanvändning m.m., regleras i

31 kap 4 § miljöbalken. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrift för vattenskyddsområde innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras. Detsamma gäller om mark tas i anspråk. Ersättning utgår dock inte för den ”förlust” som beror på att förväntningar om ändring i markens användningssätt inte kan infrias på grund av skydds föreskrift.

Tillsyn

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för vattenskyddsområden enligt miljöbalken och förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken. Därutöver utövar den kommunala miljönämnden lokal tillsyn enligt miljöbalken och lagen om kemiska produkter m.fl.

Ny lagstiftning

Ny lagstiftning eller bestämmelser enligt förordningar, som fastställts efter beslutsdatum och som utökar skyldigheterna inom här aktuellt skyddsområde, gäller utöver här meddelade föreskrifter.

Övrig lagstiftning

Tillstånd eller dispens enligt föreskrifterna i detta beslut innebär inte att det inte kan krävas prövning enligt annan lagstiftning. Utöver ovanstående föreskrifter gäller bland annat vad som sägs i gällande författningar enligt nedan:

Hantering av brandfarliga vätskor

I Naturvårdsverkets föreskrifter, NFS 2003:24, om skydd mot mark- och vattenföroreningar vid lagring av brandfarliga vätskor, ställs särskilda krav inom vattenskyddsområden. Det innebär bl.a. att ytor på vilka brandfarliga vätskor hanteras, ska vara utformade på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas. Cisterner eller lösa behållare för en sammanlagd lagrad volym som är större än 250 liter ska ha sekundärt skydd. Det gäller dock inte cisterner som är belägna i pannrum eller motsvarande i bostadshus och som under regelbunden uppsikt.

Spridning av kemiska bekämpningsmedel

I Naturvårdsverkets författningssamling, NFS 1997:2, finns föreskrifter om spridning av kemiska bekämpningsmedel inom vattenskyddsområde. Kommentarer och anvisningar till hur föreskrifterna ska tillämpas finns i Naturvårdsverkets ”Allmänna råd 97:3” med kompletteringar den 5 juni 2000, NFS 2000:7. Bestämmelserna innebär att en som yrkesmässigt vill använda bekämpningsmedel inom vattenskyddsområde måste ansöka om tillstånd för detta hos kommunens miljönämnd.

Transport av farligt gods på vägar

Rekommenderade vägar för farligt gods i Stockholms län anges årligen i länets författningssamling.

Transport av farligt gods på Mälaren

Sjöfartsverket har upprättat särskilda föreskrifter om åtgärder mot vattenförorening från fartyg som trafikerar bl.a. Mälaren. (SJÖFS 1994:25)

Föreskrifter angående sjöfart och fritidsbåtar

I Sjöfartsverkets föreskrifter och allmänna råd (SJÖFS 2007:15) finns bestämmelser om åtgärder mot förorening från fartyg. Vidare finns enligt SJÖFS 2001:13 föreskrifter om mottagning av avfall från fritidsbåtar och föreskrifter om vissa säkerhets- och miljökrav på fritidsbåtar m.m. enligt SJÖFS 2005:4.

Dispens

Om särskilda skäl föreligger får Länsstyrelsen medge dispens från meddelade skydsföreskrifter enligt 7 kap 22 § miljöbalken. I samband med sådan prövning får Länsstyrelsen föreskriva de särskilda villkor som behövs för att undvika vattenförorening (16 kap 2 § MB). Dispens får, enligt 7 kap 26 § MB, meddelas endast om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte.

Tillstånd

I de fall tillstånd krävs enligt dessa föreskrifter prövas detta av Länsstyrelsen. Som förutsättning för sådant tillstånd gäller att det kan visas att verksamheten eller anläggningen kan utföras och drivas utan risk för vattenförorening. Även tillstånd kan förenas med villkor.

Skyltar och stängsel

Skyltning av vattenskyddsområdet ska ske på väl synliga och strategiska platser, exempelvis vid större vägar/järnvägar, farleder anläggningar eller verksamheter där det hanteras brandfarliga vätskor, bekämpningsmedel, miljö- och hälsofarliga ämnen etc. Rekommendationer angående utmärkning av vattenskyddsområden har getts ut av Naturvårdsverket, Räddningsverket, Sjöfartsverket, Svenskt Vatten m.fl. (ISBN 91-620-9907-8). För uppsättning av skyltar för utmärkning av vattenskyddsområde inom vägområde (inom 50 meter från väg) krävs enligt 43 § väglagen tillstånd från vägghållningsmyndigheten. Utanför vägområde krävs, enligt 46 § väglagen, Länsstyrelsens tillstånd.